

Kommentarer til AU Strategi 2025-udkastet

Peter Danholt, Informationsvidenskab

Sendt til Morten Breinbjerg, Per Stounbjerg og Lars Kiel Bertelsen samt kolleger

Strategien rummer mange gode tanker og intentioner. Jeg er enig med især de ting, der vedrører tankerne og potentialerne for tværdisciplinært samarbejde og samarbejde med det omgivende samfund. Men jeg har nogle kommentarer, der knytter sig til dels nogle forståelser vedrørende digitalisering og realiseringen af strategien. Jeg har viderebringer mine kommentarer ud fra den antagelse at høringen er en invitation til medarbejderne om at bidrage til processen og i håbet om at mine kommentarer kan bidrage konstruktivt til den videre udvikling af strategien.

- 1) Digitalisering. Styrkelsen af fagligheden omkring digitalisering er særdeles relevant, men strategien er præget af en forståelse af at en sådan styrkelse bør ske indenfor ingeniørfagene og ST. På Campus Katrinebjerg og under Arts findes et forsknings- og uddannelsesmiljø, som i årtier har bedrevet forskning og uddannelse indenfor it og digitalisering med et tværfagligt afsæt. Strategien forekommer i det lys ubevidst om dette forhold og ude af trit med virkeligheden. Indenfor felter som videnskabs- og teknologi studier (STS), Menneske-Computer Interaktion (HCI), Digitale metoder, Data studier mv. peges der på, at behovet for det man kan kalde klassiske humanistiske kompetencer som kritisk tænkning, fortolkning, undersøgelse og analyse af kulturelle og sociale kontekster mv., er kæmpestort i dag af flere årsager. Af samfundsmæssige og demokratiske årsager – vi har brug for en befolkning som kan forstå den virkelighed de lever i og hvilken massiv rolle digitalisering spiller i forhold til samfundsudviklingen. Desuden af faglige og erhvervmæssige årsager. For at forstå og designe it og digitale løsninger er humanistiske kernekompetencer ekstremt vigtige. Med afsæt i en semiotisk forståelse, som kendes indenfor STS-feltet og Informationsvidenskab, så er data og digitale teknologier komplekse materielle tekster, som læses, fortolkes og påvirker deres brugere. Der er således brug for mennesker der kan forstå og analysere dem som sådan. Strategien burde således pege på nødvendigheden af styrkelse *alle* fakulteter, hvis den vil tilsvare den virkelighed vi lever i. Jeg vil gå så langt som til at sige at strategien burde vende tingene 180 grader og pege på at der er brug for en styrkelse og udbredelse af humanistiske kernekompetencer på de tekniske og naturvidenskabelige uddannelser for at styrke dem i den grad som er nødvendig. Den amerikanske professor Joseph Dumit (UC Davis og som har gæstet Interacting Minds Centeret ved flere lejligheder) har spurgt ledere i flere af de store tech. virksomheder i Silicon Valley, hvilke kompetencer de efterspørger hos deres medarbejdere. Og i følge ham, siger de, at de har brug for folk, der kan stille de rigtige kritiske spørgsmål, ikke dem der 'blot' kan lave de tekniske løsninger. Billedet er det samme når jeg taler med lokale IT-virksomheder i min egenskab af medlem af IT-vests koordinationsudvalg og som faglig koordinator på Informationsvidenskab. Vi har formuleret det således i beskrivelsen af vores kommende BA-tilvalg i Critical Data Studies:

Data radically impact our lives, our perception of the world and the world itself. Data and digital infrastructures are not just quantifying and representing reality, but are literally world-changing. Data and the digital is thus not just a powerful instrument for analysis and human mastery, but a transformative force of human

and earthly life as such. It matters what and how things are datafied and how they are processed and related in and through digital infrastructures. Data are not just technical and material, but just as much socially and culturally constructed. Data, as socio-material products have socio-material consequences. To understand and act in a world of data requires people skilled in unpacking and understanding data as a complex cultural phenomenon. It requires skills well developed in the human and social sciences such as interpretation, critical reflection and cultural analysis. And in order to act responsibly in a world of data requires interpretation, imagination, creativity and speculation.

- 2) Den grønne dagsorden synes aldeles fraværende i udkastet. En bæredygtig fremtid nævnes i en sætning på side 4. Hele strategien kunne/burde gentænkes og skrives med afsæt i en grøn dagsorden. Det ville være ambitiøst. For nuværende forekommer det nærmest pinligt at det er så underbeskrevet.
- 3) Samarbejde på tværs og med det omgivende samfund. Vi løfter som universiteter allerede en kæmpe opgave gennem uddannelse og dannelse af unge mennesker og gennem vidensudvikling. Vores primære udfordring synes i disse år at bestå i hvordan vi *synliggør* det overfor det omgivende samfund, beslutningstagere og politikere. Vi kan utvivlsomt udvikle vores relationer til det omgivende samfund og dette skal ses som udviklingsopgave, hvor vi skal væk fra en ligeledes bedaget forståelse (som også kommer til udtryk i strategiudkastet), hvor vi forstår os selv, som eksperter der ved *bedre*, nej pointen er at vi ved på *andre* måder. Hvis vi opfører os som bedrevidende eksperter, vil vi i bedste fald blive opfattet som arrogante og i værste fald som nogen der ikke har forstået noget som helst. Jf. AU's æresdoktor Isabelle Stengers' bog *Another Science is Possible*, handler det om at vi som universiteter og forskere skal *turde* gå ud og rent faktisk lytte til det omgivende samfund og i samarbejde med det omgivende samfund - og her menes selvfølgelig ikke kun snævert private virksomheder, men det mangfoldige og brogede civile samfund - udvikle relevante spørgsmål, undersøgelse og aktiviteter. Men det betyder også at vi skal være villige til at investere tid, penge og kræfter i sådanne processer. Jeg kan som eksempel nævne at jeg sammen med min kollega Claus Bossen igennem de seneste 6 måneder har arbejdet på at få etableret et projekt med Aarhus Kommune om brug af data i socialt og sundhedsarbejde. Det er et lille projekt med en lille finansiering som AAK måske er villige til at betale, men vi har indtil videre brugt omkring 15 arbejdstimer på at udvikle og formulere formålet med projektet, men det skyldes at vi har gjort det i tæt samarbejde med kommunen. Så rigtig god ide, men det kræver at vi investerer i det og at vi udvider og udvikler vores forståelser af vidensproduktion, ekspertise og relevans. Det vil også have konsekvenser for hvordan vi opgøre og synliggøre vores forskning. Der vil skulle etableres mere vide rammer for hvordan vi definerer og opgør forskning (jf. Strategiens sidste bemærkninger om præstationsmålinger).
- 4) I forlængelse af ovenstående ville det give god mening at se at der kunne være en gunstig synergi, mellem omverdens relationer, uddannelse og talentudvikling. Vi bør se disse ting som nært forbundne og som gensidigt befrugtende.

- 5) Til slut skal det bemærkes at strategi-udkastet taler om behovet for at følge strategien gennem udvikling af præstationsmålinger. Jeg synes det skal bemærkes at i det omgivende samfund tales der om at neddrose New Public Management dagsordenen og at den har en lang række problematiske konsekvenser. Samtidig anerkender jeg også behovet for at måle, men derfor blot et par råd: a) far med lempe med disse tiltag – i disse data tider kan det nemt løbe løbsk. b) det som nemt kan måles er ikke nødvendigvis det bedste at måle. c) rådfør jer med de mange kompetente folk, der findes på AU som forsker i præstationsmålinger og deres konsekvenser d) vær opmærksom på det usynlige arbejde som målinger kan genere i organisationen e) vær opmærksom på at man får hvad man måler og at det ikke nødvendigvis er lig med de mål man rent faktisk gerne vil opnå.